

Töömaailm koolis - võimalused ja vastuolud

ÜMARLAUDADE KOKKUVÕTTED

25.04.2025

FEWL

ENHANCING RESEARCH
ON THE INTEGRATION OF
FORMAL EDUCATIONAL PROGRAMMES
AND WORKPLACE LEARNING

TALLINNA ÜLIKOOL

Funded by
the European Union

Ümarlaudade teemad

Kuidas saavad lapsevanemad oma töökogemuse kaudu õppetööd rikastada?

Kuidas tõhustada koostööd gümnaasiumi ja töömaailma vahel?

Kuidas töökogemus mõjutab õpilaste algatusvõimet koolis ja ühiskonnas?

Millised on muuseumihariduse kui töömaailmaga tutvumise kasutamata võimalused?

Mis ühendab huviharidust ja töötegemist?

TALLINNA ÜLIKOOL

Haridusteaduste
instituut

FEWL

ENHANCING RESEARCH
ON THE INTEGRATION OF
FORMAL EDUCATIONAL PROGRAMMES
AND WORKPLACE LEARNING

Funded by
the European Union

Kuidas saavad lapsevanemad oma töökogemuse kaudu õppetööd rikastada?

FEWL

ENHANCING RESEARCH
ON THE INTEGRATION OF
FORMAL EDUCATIONAL PROGRAMMES
AND WORKPLACE LEARNING

TALLINNA ÜLIKOOL

Funded by
the European Union

- **Hariduslike erivajadustega õpilaste toetamine** koostöös perega (info jagamine ametite lihtsalt tajutavatest omadustest)
- **Vanemaid kaasates võiks laiemalt mõelda kogu perele ning suhtlusvõrgustikule** - kaasata vanemad, vanavanemad, onud-tädid, õed-vennad; naaber, peretuttav, mida laiem ring inimesi kaasatud, seda vähem sildistamist. Rollid - keegi peab eest vedama jne; pere toetab üksteist - pere on väärtus, pere hoiab kokku. Pere mõiste laiendamine, sõpruskond - tugivõrgustik. Erinevad perekultuurid (mida rohkem erinevusi, seda rikkam kogemus).
- Mõelda **vilistlastele , kui koolipere liikmetele**, kes võiksid läbi viia tunde enda ametitest lähtuvalt (eeskujud tänastele õpilastele).
- Vanemad saavad kaaluda enda kodudes/töökohtades vastu võtmist + **erilisemad ametid**, nt sepp või metsas töötamine
- **Õpetajavõiks olla töövarjuks lapsevanema töökohal** - rikastuks õpetaja silmaring
- **Vanemate/perede näidetel võiks tutvustada Inimese elulugu** - kuidas kujuneb (kuidas raskustest üle saada, kuidas valikuid teha)
- Raskused, mida ei suuda ületada:
- perede erinev sotsiaalmajanduslik taust (piirkonniti, aga ka klassi sees; kultuuriliste erinevustega arvestamine - nii raskus kui ka võimalus; raske taustaga pered ehk keerulised olukorrad, mille ees oleme võimetud, neid on → õpetajad selle osas ka ette valmistada)

Kutsekoolid saaksid paremini avada oma ametite sisu, et lapsed erialad ära tunneksid ; kutsete kirjeldused peaks olema erinevate raskusastmetega (nooremad õpilased, hariduslike erivajadustega õpilased).

Kuidas tõhustada koostööd gümnaasiumi ja töömaailma vahel?

FEWL

ENHANCING RESEARCH
ON THE INTEGRATION OF
FORMAL EDUCATIONAL PROGRAMMES
AND WORKPLACE LEARNING

TALLINNA ÜLIKOOL

Funded by
the European Union

Lahendused:

- **Noorteni jõudmine - kanal/platvorm, kust tööandjad ja noored üksteist leiavad** (olemasoleva edasiarendus? - Teeviit, Töötukassa (minukärjäär - suvetöö), Kogukonnapraktika)
- **Vabatahtlik töö** - inspiratsioonipäev vabatahtliku töö teemal - kontaktide loomise võimalusena
- **Koosloome** - Üldpädevuste arendamise temaatika riiklikus õppekavas - ettevõtete esindajate kaasamine; sotsiaalse innovatsiooni taotlusvoorud - kaasates erinevaid osapooli uute formaatide välja töötamiseks
- **Tasustatud töökogemuste, suvetöökogemuse mõtestamine koolis** - nt mentortundides, klassijuhatajatundides

Lahendused:

- **Koolide ja piirkonna tööandjate koostöö** - kujundada pikaajalised koostöösuhted kogukonnas - külalistunnid, suvetöö kogemused, tööampsud õpilastele ja õpetajatele
- **Töökäigus omandatud oskuste arvestamine koolis ("VÕTA süsteem")** - gümnaasiumis valikainete raames, põhikoolis projektõppe raames
- **Gümnaasiumi praktikaprogrammid** nt Harjumaal - valikaine raames
- **Tööampsu kuulutused koolidesse**
- **Uurimistööde koostamine koostöös kooliväliste juhendajaga**
- **Koolil peaks olema suurem roll partnerina õppija ja koolivälise partneri vahel** - õpetajate toetamine koolis

Keerukused:

- **Stažeerimisvõimaluse pakkumine** - ärierialade kutseõpetajatele - huvipuudus
- **Koolide kartus** - õppimine jääb tahaplaanile

Kuidas töökogemus mõjutab õpilaste algatusvõimet koolis ja ühiskonnas?

*Töörühmas õpetajad, ettevõtluse õpetajad, erivajadustega õpilaste õpetajad, HTM
esindajad, sotsiaalpedagoogid, lapsevanemad, ettevõtja*

FEWL

ENHANCING RESEARCH
ON THE INTEGRATION OF
FORMAL EDUCATIONAL PROGRAMMES
AND WORKPLACE LEARNING

TALLINNA ÜLIKOOL

Funded by
the European Union

Kuidas kasvatada ühiskondlikult aktiivseid ja algatusvõimelisi kodanikke?

Kuidas töö aitab kaasa noorte ühiskondlikule aktiivsusele?

- Töö kaudu puutuvad noored kokku eri vanuses ja taustaga inimestega, enesekindlus kasvab
- Eeskujud on tähtsad: vanemad, õpetajad, kogu kool - ressurs, mida mõtestada
- Töö ise ongi algatus: kes tööd otsib, ongi aktiivne.
- Olulised eluoskused arenevad töö käigus (iseseisev liiklemine, abi küsimine, kella tundmine jne.)

Praktiline tegevus on oluline: olemasolevate võimaluste ärakasutamine, n.

- HTM on õppekavades ette näinud vabatahtliku töö, kogukonna praktika, kaasav eelarve, CV kirjutamise, müümise kunsti (vt. õppematerjale <https://projektid.edu.ee/site/okmv>)
- Olemas on töövarjude platvorm koos Töötukassaga, noorte ühendused, skaudid, gaidid, malevad, laagrid, ERASMUS+ programm, solidaarsusprojektid kohalike probleemide lahendamiseks, noorte volikogud, noortekeskused, huviharidus, valikained, n. ettevõtlus.

Erivajadusega õppijate toetamine

- Erivajadusega õppijad kandideerivad praegu samadel alustel kutsekoolidesse kui tavalapsed. Neile tuleks luua toetatud võimalused.
- Reaalne töökogemus oluline (n. saad kirjutada selle CV-sse), isegi kui see pole palgatöö (n. juhendatud tööpraktika erivajadustega õpilastel)

Mida võiks veel teha?

Koostöö ettevõtjate ja kogukondadega:

- Aktiivne abi pakkumine ettevõtetele ja kogukondadele
- Ideed: ühekordsed ülesanded koostöös ettevõtetega, n. jõulupakkide pakkimine (n. Miina Härma kool teeb lastekodulastele jõulukingitusi, kaasav eelarve)
- Vabatahtliku töö tähenduse selgitamine ja rakendamine;

Riiklike regulatsioonide vähendamine:

- Vähem bürokraatiat ettevõtjatele! Et saaks paremini noori kaasata.

Autonoomia toetamine:

- Isetegevuse soodustamine: n. klassiõhtute korraldamine.
- Lastel peab vahel ka igav olema, sealt tulevad ideed
- Loovuse arendamine: Kriisid ja vaesus soosib ettevõtlikkust ja innovatsiooni.
- Aktiivsed õpilasesindused (alati need ei ole aktiivsed), õpilaste enda algatused
- Õppija hääle kuulamine: osalemine otsustustes
- Iseseisva õppe päevad: koostööst projektide kaudu

TALLINNA ÜLIKOO

Haridusteaduste
instituut

FEWL
ENHANCING RESEARCH
ON THE INTEGRATION OF
FORMAL EDUCATIONAL PROGRAMMES
AND WORKPLACE LEARNING

Funded by
the European Union

Millised on muuseumihariduse kui töömaailmaga tutvumise kasutamata võimalused?

FEWL

ENHANCING RESEARCH
ON THE INTEGRATION OF
FORMAL EDUCATIONAL PROGRAMMES
AND WORKPLACE LEARNING

TALLINNA ÜLIKOOL

Funded by
the European Union

Kokkuvõtteks:

- Mõtteid, plaane on väga palju ja mitmekesiseid, muuseumid juba teevad olulisi asju, aga ressursse alati ei ole. Õppeprogrammi kõrval on veel tohutult võimalusi, aga Inimressurssi vähe, alati ei ole infot kõigil osapooltel, võiks jõud ühendada. Vabatahtlikuks käimine - ühiskondlik spetsiifika.

Teaduse populariseerijate suvekool - 13.-14.08, muuseumihariduse infopäevad augusti lõpp, Sünergiaseminar MM-s 6.11.

Kaja: Projekt muuseumitööde osas: kogumine, säilitamine, muuseumikeskkond on kontekst. Näitus on tulemus.

Ivo: Vabamu võtnud ette tuleviku megatrendid, ühendada tööandjad ja noored (vabaduse säilitamise küsimuse kontekstis). Palju töövarjusid, saavad praktilisi ülesandeid.

Kaidi: ETAG saaks tuua muuseumides töötavad inimesed kokku, suvekool-parimate praktikate jagamine, reklaam, info levik, veebileht, inseneeria digitaalne näitus plaanis.

Marika: Vabatahtlikutöö, kommunikatsioon on oluline.

Merle: luua üleriiklik portaal, kus muuseumis on mis teema ja milla ning mis õpiväljundeid

TALLINN SCHOOL
of
Education
Haridusteaduste
instituut

FEWL
ENHANCING RESEARCH
ON THE INTEGRATION OF
FORMAL EDUCATIONAL PROGRAMMES
AND WORKPLACE LEARNING

Funded by
the European Union

Mis ühendab huviharidust ja töötegemist?

FEWL

ENHANCING RESEARCH
ON THE INTEGRATION OF
FORMAL EDUCATIONAL PROGRAMMES
AND WORKPLACE LEARNING

TALLINNA ÜLIKOOL

Funded by
the European Union

Mis ühendaks huviharidust ja töötegemist?

Võimalikud lahendused

- arendab oskusi muu elu kõrvalt täiskasvanuna, õpinguks enam aega ja arendas muid oskusi ka, mida on tööelus olnud vaja, piiratud litsentsid, mida koolitusel sai kasutada aga hiljem mitte
- inimesi **ühendav huviklubi** viib edasi suuremale koolitusele edasi õppima, sõltud iseendast
- **Sõlmid huvihariduses uusi tutvusi koolitustel** erialaekspertidega kohtudes, tekkisid tööalased kontaktid, võrgustikud, piiras aeg kaua sai suhelda
- **Ühine vabaaja teemagrupp** töö kõrvalt sotsimeedias, spordiga seotud jne
- **Koostööoskus hobiharidusest**, sest ei tee üksi ja aitab tööelus, koos on huvitavam
- **Kogukonnahuvid** ühendavad vabal ajal, regulaarne kokkusaamine
- Tuua koolides **erinevaid huviharidusvaldkondi**

Lahendused, mida saab hetkel teha suuremate ressursside ja volitusteta, milles on kaalutlusõigus ja tegutsemisvabadus suurem

- oleks vaja enda arendamist vaadata juurde muid asju, nagu **õpiampsud, haridusosakud**
- **teavitada rohkem, mida tööandja võimaldaks talendi arendamiseks**
- tuua tööolukorda huvitavaid kohtumisi **erinevate valdade sádeinimestega**, kes avaks silmad uuele, tooks välja nii plusse kui miinuseid
- lasta seda teha, milles **silmad säravad**,
- **aidata aru saada** inimestel, mis neile sobib paremini, näiteks testide kogumine, toetav sõber
- Hobirühma minnes **aktiivne kaasamine**, et tunned end omasena

Mis jääb lahendamata?

- tööandjad ei pruugi näha huvihariduse kompetentside **otsest kasu** töö
- inimesed jätavad lõpuni tegemata kas **aja või raha puudusel**,
- vahel **ei lasta** meil kogukonnas midagi teha, mida tahaks, **kiituse puudus ja hukkamõistu kartus**
- **puudub juhendaja või liiga suur kulu**, eriti väikestes piirkondades

TALLINNA ÜLIKOOL

Haridusteaduste
instituut

Päeva kokkuvõte ja tänusõnad

FEWL

ENHANCING RESEARCH
ON THE INTEGRATION OF
FORMAL EDUCATIONAL PROGRAMMES
AND WORKPLACE LEARNING

TALLINNA ÜLIKOOL

Funded by
the European Union

Kokkuvõtteks:

Oleme tänulikud kaasamõtlemise eest!

Põhisõnumid:

Töö teemat koolis ei tohiks vältida, seda peaks pigem esile tooma

- teadmised praegustest ja tuleviku ametitest oleks abiks
- õppija eneseteadlikkuse ja õpetaja enesekindluse toetamine on vajalik

õpetajad huvitavate ametite töövarjudeks?

Arvestame seda õpetajate esma- ja täiendõppes

TALLINNA ÜLIKOO
Haridusteaduste
instituut

FEWL

ENHANCING RESEARCH
ON THE INTEGRATION OF
FORMAL EDUCATIONAL PROGRAMMES
AND WORKPLACE LEARNING

Funded by
the European Union